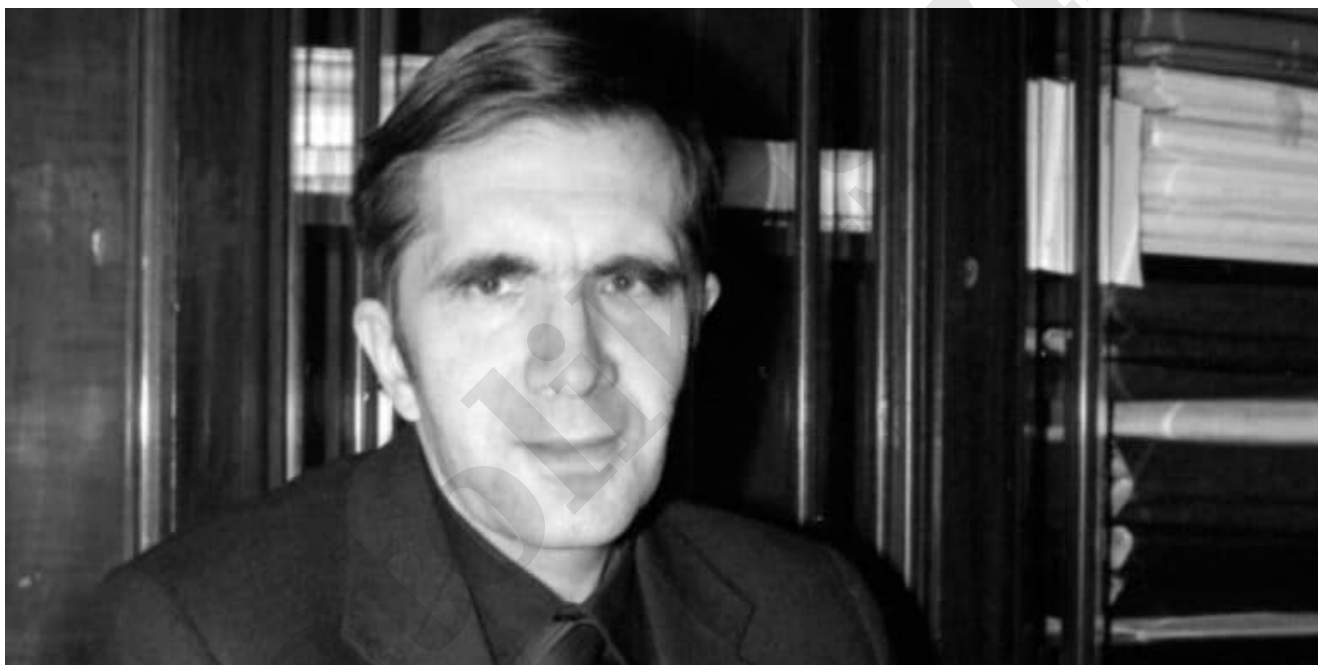

Szergej Averincev, a keresztény tudós, aki átverte a Szovjet Akadémiát

Az ókori irodalom és a bizánci költészet szakavatott tudósának, Szergej Averincev orosz akadémikusnak sikerült titokban visszahoznia a

Szerző: Solymosi Judit (2021-08-04)

1 / 6 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/szergej-averincev-a-keresztény-tudós-aki-atverte-a-szovjet-akademiát/> internetes címről származik. A cikket 2022-07-01 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

keresztény igazságot a szovjet kultúra hivatalos kiadványainak szívébe. A hit pedagógiáját gyakorolta a hivatalos ateizmus szentélyében.

Szergej Averincev 1937-ben született. Édesapja moszkvai biológus volt, ő pedig klasszika-filológiát tanult. 1968-ban fordításaiért megkapta a Kommunista Ifjúsági Szövetség (Komszomol) Lenin-díját. 1971-ben, 50 évvel ezelőtt vették fel dolgozni a Maxim Gorkij Világirodalmi Intézetbe, amely a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának keretében működött, a szovjet kormány alapította 1932-ben, Sztálin idején.

Szergej Averincev 1991-ig, a kommunizmus bukásáig maradt ebben az intézetben, ahol sok éven át az ókori irodalom osztályát vezette. 1979-ben védte meg doktori disszertációját a bizánci költészetről. Az 1980-as évektől kezdve neve egyre ismertebb lett, érdeklődési köre kitágult az orosz költészet felé. 1987-ben a Tudományos Akadémia levelező tagjává, majd 2003-ban rendes tagjává választották. 1989-ben kinevezték a moszkvai Lomonoszov Állami Egyetem Történeti és Kultúrelméleti Intézetének professzorává: előadásaira özönlöttek a moszkvai diákok. 1991-től az Academia Europaea, 1992-től az Egyetemes Kulturális Akadémia (Académie Universelle des Cultures) tagja is lett, 2004-től tíz éven át pedig a bécsi egyetem szlavisztikai intézetének professzora volt. 1994-ben, miután már többször találkozott II. János Pál pápával, beválasztották a Pápai

Szerző: Solymosi Judit (2021-08-04)

2 / 6 oldal | © Katolikus.ma

Társadalomtudományi Akadémiába.

Keresztény gondolatok terjesztése a szovjet időszakban

1970-re már mintegy harminc cikket sikerült publikálnia a Szovjet Enciklopédiában különféle teológiai témákról, az üdvösségről, a bölcsességről, a teológiáról, az eszkatológiáról és a kereszténység egyéb témáiról. Ennek érdekében a hivatalos kultúra formáihoz idomult, ügyesen elegyítve a görög és a bibliai filozófia fogalmait. A vallási tartalmú cikkek terjesztése a hivatalos brezsnyevi cenzúra ellenőrzése alatt fordulópontot jelentett az ország ideológiai életében. Amikor néhány marxista-leninista oktató felháborodott ellenállásába ütközött, Averincev valóságos bürokratikus gerillaháborút vívott a Szovjetunió Tudományos Ateizmus Intézete és a hivatalos cenzúra ellen. Gyakran mondogatta, hogy “a “gondolat szabadsága” kifejezés igazából egy szerencsétlen szószaporítás, mert a gondolat csak annyiban létezik, amennyiben szabad.

Ügyesen haladt előre, leküzdötte az összes akadályt és kihasználta a Központi Bizottság tanulatlan hivatalnokainak ambícióját. Helyettük írt az ő nevük alatt megjelenő, a spiritualitás nyomait magukon viselő cikkeket, majd velük íratott ajánlásokat önmaga számára, hogy szabadabban írhasson. A Pravdában publikált

Szerző: Solymosi Judit (2021-08-04)

3 / 6 oldal | © Katolikus.ma

egy cikket az igazságról, amelyet úgy mutatott be, mint a filozófiai osztály főszerkesztője “nagy munkájának a betetőzését”: ez aztán lehetetlenné tett bármiféle nyilvános támadást a végleges kiadás megjelenésekor... 1986-ban elkészítette az 1988-as oroszországi kereszténység ezeréves évfordulójára tervezett teológiai enciklopédikus szótárat, de a projektet a leningrádi (ma: Szentpétervár) metropolita, Antonij Melnyikov halála miatt leállították.

Az 1960-as évektől 1991-ig Averincev ötven cikket írt a Filozófiai Enciklopédia két kötetébe, hatvanat a hivatalos filozófiai szótárba, és több mint nyolcvanat a világ országainak mítoszairól. 1964-től kezdve a kereszténység történetéről írt egy cikksorozatot, sokatmondó címekkel: “Újszövetség”, “Patrisztika”, “Megtérés”, “Kinyilatkoztatás”, “Ortodoxia”, “Protestantizmus”, “Elrendeltetés”... Értekezett a házasságról és a családról, az irgalmasságról, az egyházi nyelvről, verseket írt, lefordította Máté, Márk és Lukács evangéliumát.

Botrányok és megvágások

Írásai a szovjet években természetesen összeütközéseket váltottak ki a hivatalos materializmus templomának éber őreivel. Záporoztak a feljelentések, és néhány cikket törölték a jegyzékből, mint például a “Pál apostol leveleit” és “A megtérés fogalma” címűt. A Tudományos Ateizmus Intézetének igazgatója egyszerűen

Szerző: Solymosi Judit (2021-08-04)

4 / 6 oldal | © Katolikus.ma

levágta az ortodoxiáról szóló cikk utolsó sorait. A “Kereszténység” című cikket belefojtották egy “vallásszociológus” jelentéktelen függelékébe. Az „Irgalmasság” erősen cenzúrázott és eltorzított formában egy japanisztikával és sinológiával foglalkozó tudós emlékkönyvében kapott helyet. Egyéb cikkeit szirupos világi anyagokba építették bele, minden értelmes vonatkozás nélkül. Ez néha egyenesen groteszk eredménnyel járt, mint például annak a tanulmánynak az esetében, amely “A türkmének filozófiai és társadalmi gondolkodásáról” címet viselte. De Averincevnek mégis csak sikerült néhány sort közölnie az emberi gondolkodás mérföldköveiként bemutatott Szent Ágostonról és Assisi Szent Ferencről, valamint Vlagyimir Szolovjov teológusról és filozófusról, a keresztény egység nagy orosz gondolkodójáról.

Averincev 2003 májusában - röviddel azelőtt, hogy az Orosz Tudományos Akadémia rendes tagjává választották, s így erről az elismerésről már nem is szerzett tudomást - egy súlyos infarktus után kómába esett. Kilenc hónapig lebegett élet és halál között, míg 2004 februárjában el nem hunyt, egy lelki küzdelemmel teli élet után. A zsidó-keresztény kultúra darabkáit csempészte be a Szovjetunióba, mint egy kirakós játék darabjait, amelyek a hitet közvetítették az “istentelenek” felé.

Kis emlékezésünket zárjuk Averincev egyik költeményével.

Szerző: Solymosi Judit (2021-08-04)

5 / 6 oldal | © Katolikus.ma

Imádság az utolsó óráért

Amikor a halál gúnyosan fölém hajol,
s azt hiszi, ő az, aki utoljára nevet,
amikor izmaim végleg elernyednek,
Uram, a te erőd legyen velem!

Amikor gondolataim is elhagynak, és elmém kimerül,
amikor akaratom elvész,
s elfelejtem még a nevemet is,
a te Neved legyen velem!

Amikor a szó megszakad,
és az egykor sokat szóló nyelv többé nem mozdul,
és a sír szótlán világába száll,
Uram, a te Szavad legyen velem!

Amikor minden, amiről álmodtunk elmúlik,
s éber képzelőerőnk nem olt belénk új törekvést,
amikor a nem-lét rettenete tátja rám a száját,
töltsd be ürességemet önmagaddal, Uram!

Szerző: Solymosi Judit (2021-08-04)

6 / 6 oldal | © Katolikus.ma